



**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЗАМЕСТИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА**

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	51-554-06-3613
Дата:	11.11.2025 г.

08.41
9

X

ЧРЕЗ

**Г-ЖА РАЯ НАЗАРЯН
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 51-ТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

*На Ваш № 51-554-06-3613/29.10.2025 г./Наш № 2-
02-21/30.10.2025 г.*

ДО

**Г-Н ДЖИПО ДЖИПОВ
НАРОДЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ ОТ
ПАРЛАМЕНТАРНА ГРУПА
„ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА –
ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ“**

ОТНОСНО: Неединно прилагане на дефиницията за „селски район“ и използването на различни списъци с общини от различните Управляващи органи при изпълнението на програми и мерки, финансирани по европейски и национални фондове

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО НАЗАРЯН,

В отговор на получено в Министерство на иновациите и растежа (МИР) писмо с рег. № 2-02-21/30.10.2025 г., съдържащо питане по чл. 93, ал. 1 от Правилника за организация и

дейността на Народното събрание на народния представител Джиго Джигов относно неединното прилагане на дефиницията за „селски район“ и използването на различни списъци с общини от различните управляващи органи при изпълнението на програми и мерки, финансирани по европейски и национални фондове, предоставям на Вашето внимание следната информация:

През програмен период 2021-2027 г. бяха преразгледани възгледите и перспективите към регионалното развитие чрез насърчаване на устойчиво и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и местните инициативи с цел постигане на по-голяма синергия между интервенциите на различните програми и преодоляване на слабостите от предходния програмен период, през който голяма част от територията на страната остана без достъп до европейско финансиране.

Осигуряването на балансирано и устойчиво териториално развитие и намаляване на териториалните различия е основен фокус на подкрепата по линия на европейските фондове. Прилагането на принципите на демаркация и допълняемост е ключов елемент в този процес, който да осигури ефективно разходване на средствата за постигане на териториално сближаване и просперитет на регионите (вкл. между градските и селските райони).

Посоченото заема важно място и в Споразумението за партньорство на Република България за периода 2021-2027, където са очертани основните демаркационни линии, които да се прилагат за разграничаване на подкрепата между отделните фондове и програми от гледна точка на териториален принцип и по-конкретно по отношение дефиниране на подкрепата за градските и селски райони.

В тази връзка инвестициите за градско развитие на територията на 10 общини на големи градове е заложено да се финансират със средства от програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 (ПРР). Инструментът Интегрирани териториални инвестиции (ИТИ) в рамките на приоритет 2 на програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 (ПРР) ще се изпълнява на територията на цялата страна, като дейностите са допустими за финансиране на територията 40-те средно големи и по-малки градски общини, както и в партньорство с 10-те големи градски общини по Приоритет 1. Фокусът е върху градските общини в България. Селските общини са допустими за финансиране, при спазване на ограничения за някои мерки.

По отношение на инфраструктурните мерки интервенциите, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) чрез програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 (ПРР) и тези по линия на Общата селскостопанска политика чрез Стратегическия план, се разграничават/допълват на *териториална основа*, като СПРЗСР е предвидено да подкрепя 215 селски общини, а ПРР – останалите 50 общини. За целите на изпълнение на тези интервенции още на ниво Споразумение за партньорство е включена дефиниция за „селски район“. Новата дефиниция определя като „селски райони“ общините, в които няма населено място с население над 15 000 души. Съгласно тази дефиниция, 215 общини от общо 265 общини в България са класифицирани като „селски район“.

В допълнение, в Споразумението за партньорство е предвидено подходът Водено от общностите местно развитие (ВОМР) да се прилага на териториална база и на субрегионално ниво – ниво община, част от община или група съседни общини с население между 10 000 и 150 000 жители. Подходът е заложено да се прилага в цялата страна (включително селските райони и районите със специфични характеристики, дефинирани в Националната концепция за пространствено развитие 2013-2025 г.) с изключение на градовете с население над 30 000 жители, в рамките на техните строителни граници. С това се създават предпоставки за устойчивост на вече изградените и функциониращи местни инициативни групи.

В СПРЗСР е предвидено този разширен списък на общините в обхвата на селските райони да бъде приложим и за интервенция II.Г.3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“. Списък на тези общини е включен в първото изменение на СПРЗСР и е посочен в Приложение № 2 към чл. 3, ал. 1, т. 3 на Постановление на Министерския съвет № 494 от 30 декември 2024 г. за определяне на правила за прилагане на подхода „Водено от общностите местно развитие“ за периода 2021 – 2027 г. (ПМС № 494/2024).

Независимо от запазване на дефиницията за селски райони по отношение на посочените по-горе интервенции по данни за населението към 31.12.2020 г. настъпват промени в техния обхват - от общо 265 общини на територията на страната селски са 237 общини. Поради намаляване на населението общините Горна Оряховица, Свищов, Дупница, Разград и Смолян преминават към обхвата на селските райони.

Във връзка с така идентифицираните интервенции, за които е приложимо разграничението на база градски/селски райони и изхождайки от обхвата на подкрепа и

целевите групи на програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 (ПКИП) и СПРЗСР, демаркация и допълняемост на териториален принцип е приложима *единствено* по отношение на мерките, насочени към микро предприятия за инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони (интервенция П.Г.3 на СПРЗРС) и във връзка с изпълнение на подхода BOMP, в който Управляващият орган на ПКИП участва с допълващо финансиране. Доколкото приложим за тези две групи дейности е *Списъкът на общините в обхвата на селските райони на Република България, посочен в Приложение № 2 към чл. 3, ал. 1, т. 3 на ПМС № 494/2024*, същият е възприет и от УО на ПКИП при обявяването на процедурите по програмата.

По отношение на останалите дейности, при които за програмен период 2014-2020 г. традиционно се осигуряваше демаркация между двете програми, вкл. и на териториален принцип, а именно тези, свързани с преработката/маркетинга на селскостопански продукти, както и за дейностите по преработка на продукти от Приложение № I отДФЕС в продукти извън Приложение № I отДФЕС или памук, за периода 2023-2027 е установено, че липсват ограниченията на Регламент (ЕС) № 702/2014 г. за прилагане на интервенциите само на територията на селски райони и УО на СПРЗСР е предвидил изпълнението им на територията на цялата страна.

Не на последно място следва да се има предвид, че поради по-късния период на стартиране изпълнението на интервенциите по линия на СПРЗСР, по отношение на които УО на ПКИП прилага демаркация, а именно след 2023 г., и поради удължения период на изпълнение на Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 (съгласно Регламент (ЕС) 2020/2220), по отношение на мерките по ПКИП, обявявани преди 2024 г., се прилагаше *обхватът на селските райони на Република България, приложим за ПРСР 2014-2020*, а именно 232 общини.

Съгласно посоченото е видно, че прилагането на различни списъци, дефиниращи обхвата на селските райони в България, не е свързано с липса на консистентност и непоследователен подход на работа от страна на отделните управляващи органи, а е с цел отчитане на спецификите на отделните форми на подкрепа, тяхната цел и насоченост, както и съобразявайки се с промените в населението съгласно прилаганата дефиниция за селски райони, както и на реалния ход на изпълнение на отделните инструменти.

Този подход на работа позволява в пълна степен да бъде приложен механизмът на демаркация, целта на който е да се осигурява *координираност, взаимно допълване и*

съгласуваност между отделните фондове, инструменти и механизми на Съюза с цел избягване на дублиране на интервенции и минимизиране риска от двойно финансиране.

**ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА:**

 Recoverable Signature

X

Signed by: Tomislav Peykov Donchev